Mizah

Geldi, Geçti !

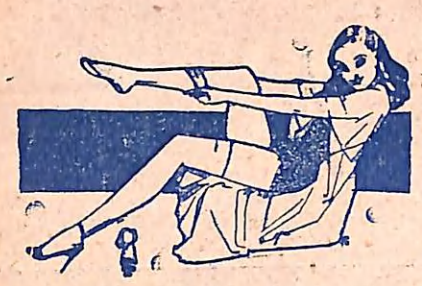

FIKRALAR

Dalga

Kızının kırdığı cevizler, işlediği günahlar bini aşmıştı. İhtiyar anne, «fesüphanallah!» çekerek onu karşısına aldı:

— Kızım, dedi. Sen hiç vicdanının sesini dinlemez misin?

Kız sakin bir tavırla başını salladı:

— Hayır, anneciğim, hiç dinlemedim. Hangi dalga üzerinden neşriyat yapıyor?

Hemcins sevgisi

Karısı gazetedeki haberi yüksek sesle okuyordu:

— «Dün Nevyork'ta büyük bir hava kazası olmuş, yolculardan altı kişi ölmüştür. Ölenlerin beşi kadın, biri erkektir.»

Kocası içini çekti:

— Zavallı adam!

Yüz

Plâj mevsiminde kumlarda epey iş pişirdikten sonra, havaların soğumasiyle ayrılmak üzere olduklarını hissetmişlerdi.

Delikanlı:

— Vallahi bilmiyorum, dedi. Bizim bu maceramız nasıl bitecek acaba?

Kız derhal cevap verdi:

— Gayet basit: Ya iki yüzükle, yahut da iki yüzlükle...

Yabancı değil

Ansızın eve geldiği zaman, karısını yatak odasında dostunun kolları arasında buldu. Beyninden vurulmuşa dönmüş, şaşırıp kalmıştı. Kendi kendine konuşur gibi:

— Aman Yarabbim! dedi. Ne görüyorum! Karım başka bir erkekle kucak kucağa...

Karısının suç ortağı hemen atıldı:

— Yanlışınız var, efendim, dedi. Başka bir erkekle değil, yine her zamanki ile...

Keşke

Kocası aleyhine boşanma davası açmıştı. Hâkim kadını dinledikten sonra erkeğe döndü:

— Karınız, sizin huysuz olduğunuzu söylüyor, «beni yedi bitirdi» diyor. Ne dersiniz?

Erkek, boynunu büktü ve mahzun bir tavırla cevap verdi:

— Belki yemesine yedim amma, dedi, maalesef bitiremedim..

Suyu veren Allah...

Bakanlarımızdan biri Anadoluda tetkik seyahatine — pardon! inceleme gezisine — çıkmıştı. Bir köyden geçerken yerden kaynayan bir sıcak su pınarına rastladı. Hayret ve sevinçle:

— Ne güzel! dedi. Bu köyün halkı hakikaten mesut! Allah onlara sıcak su vermiş. Bol bol çamaşır yıkarlar...

Köylülerden biri güldü:

— Evet ama, dedi. Sabununu unutmuş...

Saadet

Karısı kocasını dövmüş, kocası da onun başını yarmıştı. Mahkemeye düştüler. Savcı kadına altı ay, erkeğe bir sene hapis cezası verilmesini istiyordu.

Savcının bu talebinden sonra erkeğin avukatı olan üstat İrfan Emin ayağa kalktı:

— Bu cezayı müekkilim için çok buluyorum, dedi. Böyle ufak bir hâdise için bir aileyi ikiye ayırmak, mesut bir yuvanın saadetini bozmak revâ mıdır!

Gürültüden uzak

Feridun Fazıl Tülbentçi, senelik iznini geçirmek üzere, İstanbula gelmişti. Köprüde uzun zamandır görmediği bir arkadaşiyle karşılaştı. El sıkıştılar.. Arkadaşı:

— Yahu! Nerelerdesin? diye sordu. Bu yaz seni Adalarda, Modalarda göremedik. Sayfiyeye çıkmadın mı?

Feridun Fazıl cevap verdi:

— Hayır, birader. dedi. Bu sene başımı dinlemiye ihtiyacım vardı: Şehirde kaldım.

Aşk ve dostluk

İstanbula gelmiş olan Malatya valisi Ahmet Kınık, dostlariyle oturuyordu.

Söz, aşkla dostluk arasındaki farktan açılmıştı: Herkes fikrini söyledi. Ahmet Kınık:

— Vallahi, dedi. Aşk suiniyetle başlar, hüsnüniyetle biter. Dostluk isé hüsnüniyetle başlar, suiniyetle sona erer.

reken tanıdıkları bir arkadaş girdi. Hoş, beş esnasında son gelen içini çekti:

— Bizim oğlan da, paçayı kaptırdı. Sevdiği kızla nihayet evlendi. Mesut olacağını sanıyor.

Arkadaşı sordu:

— Nasıl, bari, ayali güzel mi?

Tevfik Dinçer söze karıştı:

— Her halde, dedi. Hayali daha güzeldir!

Parasız mı ?

Hayattaki maddî, manevî kıymetlerden bahsediyorlardı. Erkeklerden biri:

— Saadet hiç bir zaman para ile satın alınamaz, diye bir hikmet savurdu.

SALON

(MİZAH) müessesesinin titiz bir itina ile hazırlamakta olduğu bu mecmua eşini, emsalini görmediğiniz bir zarafet, bir san'at, bir olgunluk eseri olarak önümüzdeki ay içinde çıkacaktır. Yazılarının çeşitleri, imzalarının üstünlüğü, resimlerinin güzelliği bütün Türkiye'yi hayran edecektir.

İnsaf !

Müdür, sabahları daireye geç gelmekte inat, ısrar, azim ve sebat gösteren memuru nihayet iyice bir haşlamıya karar vermişti. Pürhiddet:

— Size son defa olarak ihtar ediyorum! dedi. Sabahları geç geliyorsunuz!

Memur alçaktan alarak gülümsedi:

— Evet amma, beyefendi, dedi. İnsaf buyurun: Akşamları da o nisbette erken gidiyorum...

Hayal

İstanbul Posta Telgraf başmüdürü Tevfik Dinçer, dairesinde bir arkadaşiyle beraber oturuyordu. İçeriye bir başka müşte-

Kadınlardan biri hayret etmiş gibi ağzını bir karış havaya açtı:

— A! Yoksa çarşıda her şeyi parasız mı veriyorlar! Ne saadet!

Yeri mi ?

Bestekâr Sadettin Kaynak birçok dostlariyle toplanmış konuşuyorlardı.

Söz, plâjlardan açıldı. Birisi:

— Ben, dedi. Bu sene, her gün muntazaman plâja devam ettim.

Arkadaşlardan bir başkası:

— Aman! dedi. Ne kadar iyi yapmışsın. Kızardın mı bari?

Bestekâr Sadettin Kaynak alaylı alaylı gülümseyerek cevap verdi:

— Sorduğun şeye bak canım! dedi. İnsan plâjda hiç kızarır mı? Sadece yanar!

SAYI: 60 CİLT: 3 Fiatı 25 Kuruştur 29 AĞUSTOS 1947

Mizah

Sahibi: RAMİZ GÖKÇE
ABONE:
Seneliği 1250 kuruş, altı aylığı yoktur.

Posta Kutusu: 255
İdarehanesi: İstanbul, Babıâli Caddesi, Vilâyet Konağı yanı, No. 10
Telefon: 20715

CUMA GÜNLERİ ÇIKAR HAFTALIK, TARAFSIZ MEMLEKET MECMUASI

BAŞ KÖŞEDEN

Yeni Zaferlere!

Nasreddin hoca merhum efendimiz, bir tarladan geçiyormuş. Orada otlayan bir öküz, her nedense hocadan ürkmüş ve üzerine hücum etmiş. Zavallı hoca, korkusundan neredeyse dilini yutacak bir halde ve havl-i can ile başlamış koşmağa. Bu kovalamaca bir hayli uzun, bir hayli heyecanlı olmuş amma, sonunda hoca canını kurtarmış.

Gel zaman, git zaman. Aradan epey bir vakit geçmiş. Bir gün hoca, pazarda dolaşırken bir de ne görsün; kendisini kovalayan öküz, bir arabaya koşulmamış mı? Hoca, intikam saatinin çaldığına inanmış, hemen elindeki sopayı kaldırmış, başlamış öküze indirmeğe.

Bu hali, bir müddet şaşkın gözlerle seyreden arabacı, nihayet dayanamamış, araya girmiş:

— Aman hoca efendi! demiş. Niye vuruyorsun hayvana? Onun ne günahı olabilir?

Hoca, arabacıyı tepeden tırnağa bir süzmüş:

— Sen karışma, demiş. Bak, ben vurdukça o hiç ağzını açıp da bir şey söylüyor mu? Kabahatini kendisinin bildiği bundan belli!

Bugün, bütün milletçe, büyük zafer bayramını kutluyoruz. Gönlümüz, zaferin kazanıldığı günler gibi heyecan ve şevk içinde, gözümüz düşmanın kaçtığı ufuklarda dolaşmaktadır.

İstiklâl fikri etrafında, tek vücudüz. Mânasız bir takım iddialar, çocukça bir takım vehimler ileri sürerek bize hücum etmek istiyenleri Türk kuvvetinin önünde bir kere daha yere sermeğe hazırız. O zaman, bu düşmanı niçin tepelediğimizi bize soracak bulunursa, söyliyeceğimiz söz şudur:

— Siz karışmayın! Bak, o, hiç ses çıkarıyor mu? Kabahatini kendisinin bildiği bundan belli!.

Mizahçı

Tarihimizin hiç yıkılmıyan zafer âbidesi: Mehmetçik!

Ekmek ve İnsan...

Yazan: **Ertuğrul Şevket**

Bilmem, siz de dikkat ettiniz mi? Bu dünyada birbirleriyle alâkaları bulunmayan, biri şapsa öteki şeker kadar zıddı olan bazı maddeler var ki; garip, anlaşılmaz; akıl sır ermez bir şekilde talihleri birbirine benziyor.

Bunlardan biri, belki de birincisi *insan*'la *ekmek*'tir! Ne o, hayret mi ettiniz? Yoksa benim saflığıma, budalâlığıma güldünüz de:

— Yok, devenin başı! Teşbihte hatâ olmaz, diye bir lâf varsa da bu kadarı fazla..

mı dediniz?

Eğer acele etmezseniz, ben bu benzerliği size, bir bir izah edeyim. Bir defa düşünelim: Ekmek nasıl yapılır? Tarlaya tohum atılır, başak verir, toplanır, öğütülür, fırında yoğurulur, pişirilir. Ekmek budur, değil mi?

Ya, insan? O da bir nevi ekilir, başak verme yerine doğar, toplanma yerine emekler, öğütülme yerine mektebe gider, yoğrulma yerine hayatta didine didine pişer; yerine, yordamına göre de bir insan, bir insanı kâmil olur!

Buraya kadarı neyse, ne. Fakat bundan sonraki talih ve mukadderat benzeyişleri insanı hayrete, hayretlere garkediyor.

Ekmeği ele alalım: O kadar uğraşmadan, o kadar insanın alın terinden sonra ortaya çıkan bu nefis, pişkin, sıcacık maddenin talihi yaver olunca; helâl süt emmiş, merd, namuslu, babayiğit, verdiği sözde durur, kimseye fenalık etmez bir adamın eline geçer, onun tertemiz ailesine götürülür, belki mutfaktaki üstü bezle örtülü ekmek tenekesinin içerisine konur; besmeleyle çıkarılır, besmeleyle kesilir, ilk lokması besmeleyle ağza alınır. O zaman hiç şüphe yok ki, ekmek de iftihar eder ve kendi diliyle:

— Afiyet, şeker olsun! der. Gittiği yer, dert görmesin! Milletine, cemiyetine, insanlığa faydası dokunacak kimselerin boğazından geçiyor, onları besliyor, onlara kan oluyorum, can veriyorum.

Ya, bunun aksi? Düşününüz bir kere, meselâ ekmek bir kanlı katilin, bir hırsızın, bir namus düşmanının, bir karaborsacının, yurduna, milletine, mensup olduğu cemiyete, hulâsa insanlığa fenalığı dokunan, dokunmakta devam eden bir insanın eline geçmiş! Lokmaları hakaret edile edile koparılıyor; hart, hurt edile edile çiğneniyor. Ekmeğin kan ağladığına, talihinin kötülüğüne yandığına şüphe edilir mi? Mutlak içinden:

— Tühh! demektedir. Alnımın ne kara yazısı varmış? Böyle bir alçağı besleyecek, onun tekrar kötülükler yapmasına sebep olacağım!

Şimdi, insana gelelim: Doğmuş, büyümüş, okumuş, hayatla mücadele ede ede olgunlaşmış bir adam. Farzediniz bir memur. Hüsnü niyet sahibi bir âmirin yanında çalışıyor. Onun millet ve memlekete yaptığı büyük hizmetlerde kendisine yardımcı olduğu için iftihar ediyor, göğsü kabarıyor, âdeta böbürleniyor:

— Aman! diyor. Ne büyük talihim varmış ki, böyle namuslu bir adamın yanına düştüm. Bu yanık, yıkık, bakımsız, hastanesiz, yolsuz, parasız yurdu imara; sefil halkını refaha ulaştırmak için kafa patlatıyor, söz yerine iş yapıyor. Bugün hep beraber dardayız amma, inşallah yarın selâmet sahillerine çıkacağız. Hep beraber milletçe, derin bir ohh çekeceğiz!.

Bir de bunu ters tarafından alınız: Yıllarca mektepte dirsek çürütmüş, muhtelif sahalarda tecrübe sahibi olmuş ve kötü, bilgisiz, hırsız, kasasını doldurmaktan başka hiç bir gayesi olmıyan bir âmirin yanına düşmüş bir memur. Dünyaya geldiğine bin defa pişman olmamasına, talihine lânet okumamasına imkân var mıdır? Böyle, her yaptığı işin mutlaka millet ve memleketin aleyhine çıkan bir kimseyle beraber çalışmak, ona bile bile yardımcı olmak ne büyük felâkettir.

Önüme her ekmek gelişinde bu talih benzeyişini acı acı hisseder; yeise, bedbinliğe düştüğüm birçok günleri hatırlar ve kendi kendime:

— İyi ama evlâdım, derim. Acaba önünde duran şu ekmeğin talihi iyi mi, kötü mü?

Düşünmeğe bile lüzum görmeden, büyük bir vicdan rahatı içinde lokmaları koparır, ağzıma atarım. Temenni ederim ki, bütün dünyadaki insanlar, böyle yapabilsinler!

FIRTINADAN SONRA:

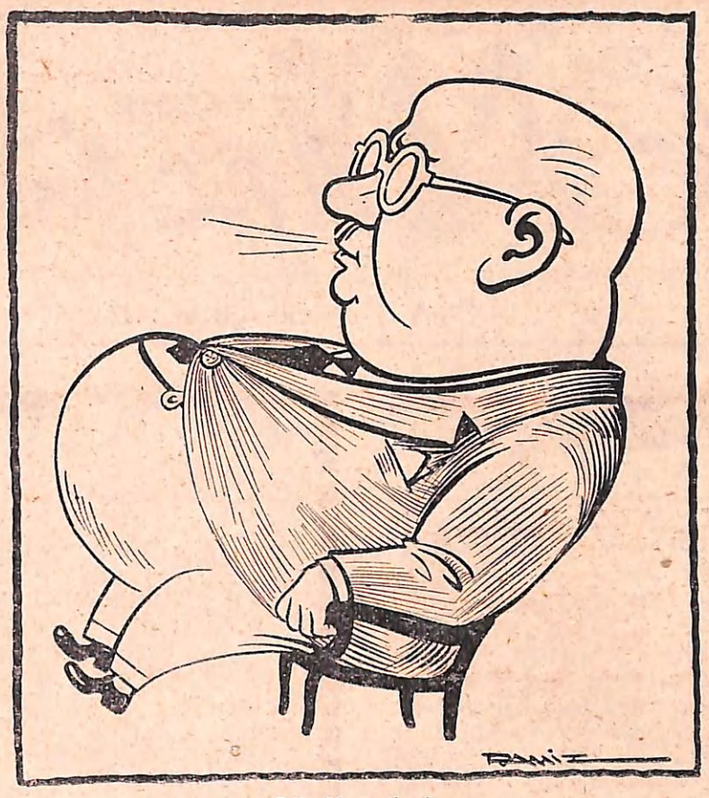

Büyük nefes!

KEŞKÜLÜ FIKARA!

Yeni menba arayan İstanbul Belediyesi — Çöllerde kaldım, her taraf kurudu.. Yarabbi, yeşil sahalarım için keşkülüme yeni bir menbadan katreler ihsan et!

— Güzelim, bu kolye sana olan aşkımın bir nişanesidir...

— Ay, o da mı yalancı?!

Köylü Efendimiz

Köy deyince hatıra gelir, mâvi ufuklu,
Suâdiye, Bostancı, Paşabahçe, Çubuklu...

★

Köylerin bir de vardır bizde başka türlüsü,
Saâdetten boşanmış, sefâlete yavuklu.

★

Değil yalnız bostanı, tarlası; kendi bile
Jandarma umacılı, tahsildar korkuluklu.

★

Evlerini sorarsan, orta oynu evleri:
Bir pîşekâr eksiktir içinde, bir kavuklu!

★

Ekmeğini banacak ayran bulan köylüler
Yatarlar bin şükredip Hakka çoluk çocuklu.

★

Bir Tanrı misâfiri gelirse köylerine
Ziyâfetler çekerler, güvercinli, tavuklu.

★

Köylü o gün hatırlar Efendi olduğunu,
Efendi kısmı elbet yakışır dalkavuklu.

Sonra her kim derse ki: «Köylü efendimizin
Bir sulu ayranı var, bir ekmeği kabuklu!»

★

Hemen hücuma uğrar: «Nedir yedirdikleri,
Hem ekşili tatlılı, hem sıcaklı soğuklu?»

★

Gerçekten efendiler böyle olur cihanda:
Kendi susuz kalır da şerbet sunar koruklu.

★

Ayağında çarığı var mı, yok mu düşünmez;
Ayakkabı bağışlar bize mantar topuklu!

★

Bu ikrâma mukabil onlara bol keseden
Refahlar vâdederiz beyanatlı, nutuklu.

★

Köylerin kalkınması plânlarından evvel
Köylülerin sırtına versek biraz pamuklu...

★

Deli Ozan, çalacak bir gün refah saati;
Çalmak üzre bir saat hazırladım, guguklu!

Deli Ozan

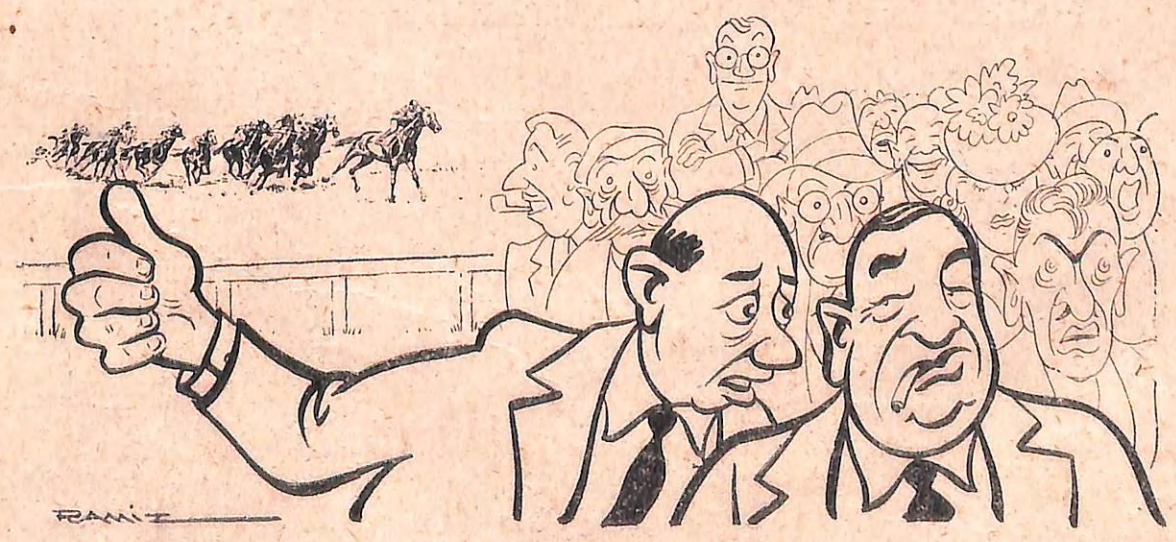

AT YARIŞLARINA RAĞBET!
— Yarış bu tarafta, herkes neden öteki tarafa dönmüş?
— Bahsi müşterek bu tarafta da onun için!

Gelecek Haftaki
Mecmuamız
Refaha kavuştuğumuzun yıl dönümü
şerefine

7 Eylül

sayısı olacaktır. Bu mutlu nushayı herkese haber veririz!

Bir de Ondan Dinliyelim !

o

Yazan: PALAZ

o

Bilmem dikkat ettiğiniz var mı? Sağda solda öyle tuhaf vakalar cereyan ediyor ki, üzerinde durup düşünmek, insanı bir hayli eğlendiriyor. Meselâ Ankaradaki «Ulus» meselesi. Biliyorsunuz ki Cumhuriyet Halk Partisinin bu gazetesinde, son zamanlarda, bir sürü kafalardan bir sürü sesler çıkmaya başladı. Eskiden bir Falih Rıfkı Atay vardı, bir de onun çırağı şalçı profesör Nihat Erim. Birisinin düdüğüyle ötekinin zurnasına kulağımızı tıkar geçerdik. Şimdi çırak büyümüş mutedil (!) C.H.P. cilerin sözcüsü olmuş. Usta küçülmüş müfrit (!) C.H.P. cilerin nârasını atıyor. Gelin de çıkın için içinden bakalım. Tavşana kaç, tazıya tut gibi bir şey. Her gün birbirine taban tabana zıd, sırt sırta ters fikirler, teklifler, tavsiyeler. Birisinin söylediğini öteki yalanlıyor, onun yalanladığını beriki tekrar doğrulayor. Yâni gazete değil bir nevi karışık cocktail.

Fakat hâdisenin asıl eğlenceli tarafı bundan sonrasıdır. Gelin sizinle şöyle ileriye doğru hafif düşünceye dalalım. Bilhassa sayın Cumhur Başkanının milletçe herkesin sevinerek takdir ettiği 12 Temmuz beyannamesinden sonra, Halk Partisi içinde mutedil denilen zümrenin müfritlere galebe çalacağı aşağı yukarı meydana çıktı. Böyle olunca, demek ki, Ulus'un baş sütunu şalcı nâmiyle mâruf Nihat Erim'e kalacak ve gazetenin başlığının hemen altındaki meşhur «Adımız andımızdır» vecizesi yerini meselâ «Şanımız şalımızdır» gibi bir yenisine bırakacaktır.

Peki... Şu halde Falih Rıfkı Atay ne olacak? Her halde düşünüp taşınacak «Bâri bir gazetede serbest muharrir olayım» diyecektir. Çünkü yazı yazmak âşık olmak nevinden ruhî bir hastalıktır. Bir defa tutulan, yaz nezlesi gibi, bir daha kolay kolay başını kurtaramaz. İyi ama serbest muharrir olmak kolay mı? Evvelâ Halk Partisinin bütün gazeteleri şimdi mutedil oldular, yâni Falih Rıfkı Atay ile ayni fikirde değiller. Sonra hangisi üstadın kaleminden faydalanmak ister ve kaç para verebilir? Bütün bunlar mesele. Üstelik Falih Rıfkı Atay için bir de okunmak bahsi var. Öyle ya... Madem ki Halk Partisi sözcülüğünden çıkıyoruz, o halde mümkün olduğu kadar geniş bir okuyucu kütlesine hitap etmeliyiz ki itibarımız bozulmasın. Gel gelelim mutedil olsun, müfrit olsun Halk Partisi gazetelerinin halk arasında rağbet görmediği malûmdur. Hani adama:

— Adın ne? diye sormuş.

— Mülâyım.

— Sanki sert olsan ne işe yararsın...

Onun gibi parti muharrirleri ve gazeteleri her gün ayni şeyleri yaza yaza halkı artık bıktırdılar. Herkes «adam sen de mutedili de o, müfriti de..» deyip geçiyor. Bana öyle geliyor ki bütün bunları gayet iyi bilen Falih Rıfkı Atay, yanına Fatayı da alıp, geniş çapta bir yandan çark manevrası yapacak ve eninde, sonunda muhalefette karar kılacaktır. İşte o zaman, dostlar, büyük şair Yahya Kemal'in bir sözü hakikat olacaktır. Üstat demiş ki:

— Siz Halk Partisinin nemene müessese olduğunu hele Falih muhalif olsun da ondan dinleyin!.

Haydi hayırlısı. Olsun bakalım da görelim.

Erkek — Yazık, bütün çamlara kurt üşüşmüş..

Kadın — Asıl tehlike çamlara değil, çamlıklara üşüşen kurtlarda!

Babasına bak...

Kadınların zekâsından, kurnazlığından bahsediliyordu. Erkeklerden biri:

— Kadınlar zeki değil, kurnazdırlar, dedi.

Ses sanatkârı Müzeyyen Senar Işıl derhal cevap verdi:

— Olabilir, dedi. Her halde babalarına çekmişlerdir.

Betarz-ı Kudemâ

o

Şaptan, Şekerden

Hamem ne zaman söz açacak olsa şekerden
Bahseylemeden vaz geçemez mir-i (Peker) den

★

Zira ki (Peker) sözde (alâ vezni) şekerdir
Aldanma sakın ha acı derlerse biberden

★

Bir parça düşünseydi (Yücel) enseb olurdu
Dava açacak yerde hemen (Kenan Öner) den

★

Mekteblere bir parça disiplin gerek artık
Bir isteğimiz varsa budur şimdi (Sirer) den

★

Gelmez neye bilmem şu bizim yurda ucuzluk
Gelmekte iken dağ gibi mal bahr ile berden

★

Mümkün mü neler çekmede millet görebilsin
Baş kaldırarak bir bakacak yok ki pokerden

★

Dersin a gönül, göstereyim doğruyu amma
Körler alamazlar ki ışık mumla fenerden

★

Elbet döğülür — bir gün olur — şimdi döğenler
Kalmış bu güzel söz bize yavrum, dedelerden

★

Gelmez kötülük âdeme şeytan ile cinden
Hıfzeyle İlâhi bizi sen şerri beşerden

★

(Yahya) gibi ol sakin-i meyhane, cihanda
Âzad olayım dersen eğer ye's-ü kederden

★

Dünyayı satan âdeme âdem denir ancak
Miras olarak sade bu söz kaldı pederden

★

Şahinşehidir kalbimiz evreng-i gınanın
Varestedir amma cebimiz sim ile zerden

★

Barî meze yapsak (Saka) gönderse de hamsi
Dûrüz nice yıldanberi levrekle lüferden

★

Serdin yere birkaç kişi birden yine (Râsıd)
Keskin kalemin doğrusu şimşir-ü teberden

Râsıd

— Erkekler meyvalara benzerler; İlkbaharlarında pek hamurdurlar. Sonbaharlarında çürürler.

— Evet, ikisi ortasında da ekseriya pek suludurlar!

Bana Göre:

Bayramdan Sonra...

Yazan: Hamdi Varoğlu

Bayramdan evvel tebrik olmaz. Adama deli derler. Bir kere başımdan geçti, bilirim. Telgrafların yolcudan sonra yerine vardığını bildiğim için tam gününde gitsin diye arifeden iki gün evvel postaya attığım bir tebrik mektubu, inadına, o günün akşamı gittiydi de, rezil oldumdu. Yâni «kandil değil, bayram değil, eniştem beni niçin öptü?» hikâyesinin kahramanına döndüm.

Bayram içinde de karşınıza çıkamadım ki sizleri kutlayayım, sevgili okuyucularım.

Çaresiz, bu vazife kazaya kaldı. Kısmet bugünmüş.

Gerçi bu da, ötekinin tersine «Bayramdan sonra bayramın mübarek ola» tertibi bir kutlama ama, bu kadarcık kusura, hele elde olmazsa, kadı kızında bile göz yumulur.

Lâf aramızda, bayramların da tadı tuzu kalmadı ya!

Acaba eski insanlar mı hayata lüzumundan fazla ehemmiyet verirlerdi; yoksa biz şimdikiler mi onu haddinden ziyade hor hakir görüyoruz, bilmem. Günlük hayatımıza bir parça çeşni katacak, gailelerimizi, iki üç gün için, unutturmasa bile avutacak bayram, seyran günlerini dahi bir canından bezmişlikle, bir pestenkeranilikle, angarya imiş gibi geçiriyoruz.

Belki lâftan ibaretti ama, eskiden şeker bayramının adı «iydi said i fıtır» olması bile, hayata ehemmiyet vermenin bir tezahürü idi gibi geliyor bana.

Yılda bir defa gelen o gün, her kes birbirini, bayramın adı kadar tantanalı sözlerle tebrik eder, birbirine «iydin sait, ömrün mezid» olsun diye dua eder «Allah emsali kesiresiyle müşerref eylesin» diye ebedî bayramlar temenni eder, yüreğe ferah verir, cana can katar, ruha ümit doldururdu. Davullu zurnalı adamlar, kapı kapı dolaşır, sokak sokak gezer, üç kuruş bahşişe otuz tane göbek atardı; büyük küçük, herkesin yüzünde neşeli tebessümler gezinir, çocuklar, gıcır gıcır, yepyeni ayakkabılarını koyunlarına alıp, çocukça bir visal gecesinin payansız zevkini sürdükten sonra, o gün, çil çil çeyrek liralarla, kendilerine göre milyoner olurlar, el öpüp aldıkları ipekli mendilleri ceplerinde okşayarak, kayık salıncaklarında, atlı karıncalarda, birer mini mini milyoner hayatı yaşarlardı.

Şimdiki bayramları, elimizi sallayıp sinek kovar gibi uydurmasyon bir «bayramın kutlu olsun» la geçiştiriyoruz. Gıcır gıcır kunduralarını koynuna alıp tâbesabah keyif süren miniminiler parmakla gösteriliyor; zira bu devirde «pabuç pahalı». Dah daha binip düdük çalmanın zevkini de şimdi bazı büyükler çıkarıyor. Hâsılı, sabahleyin kapıya dayanıp fitre zarfını isteyen mahalle bekçisi Bayram ağa da olmasa, bayramın geldiğini anlayamıyacağız.

Eski adamlar, hayata lüzumundan fazla ehemmiyet mi veriyorlardı diye düşünüp işi biraz derinleştirince, insan, böyle düşünmenin yanlış olduğunu anlıyor. Onlar, yaşama denilen hâdiseyi, lüzumundan fazla değil, az da değil, tam ölçüsünde ehemmiyetle kavrarlar, karşılarlarmış.

Bu şeker bayramının birinci günü, bir kurabiye lâfı ettik. Arife gecesi, aşçı başının, ev halkının bayramını, kendi eliyle yaptığı bir tepsi un kurabiyesile tebrik edişi, mecliste hazır bulunanların hepsinin kalbinde dimağında tatlı hâtıralar canlandırdı.

Neden bilmem, kalemimin ucuna, mütemadiyen yemek isimleri takılıyor. Karnım aç değil, «zevki selim» denilen zümrütü ankayı da yemekten daha başka şeylerle ölçmeyi tercih ederim. Ama, şekerden, kurabiyeden açılan lâf, yemeğe dayanıverdi işte.

O zamanki yemeklerin yalnız kendileri değil, isimleri de bir âlemdi. Turşu lâpasına, tatlılı yahniye, mafişe yetiştim. Bilmediğim bir tane varmış, bayramdaki kurabiye bahsinde biri anlattı. Nasıl şey olduğunu o da pek bilmiyor ama, «suluca mı desem, kuruca mı desem, tatlı mı desem, mayhoş mu desem, sıcak mı desem, soğuk mu desem...» diye sözüm ona tarif etti.

— Ayol bu yemeğin adı ne? Bâri onu söyle, dedik.

— Ha, adını biliyorum, dedi. Kocagörmez.

Öteden biri atıldı:

— Bildim bildim, o dediğin şimdi de yapılıyor.

— Aman, bulsak da yesek.

— Ben bazan buluyorum. Tıpkı senin dediğin gibi, pek tarife gelir şey değil. Kâh sulucadır, kâh koyuca, kâh katıca, kâh yumuşak, tatlısı da olur, mayhoşu da. Hulâsa, karışık şeydir.

— Nerede pişiriyorlar?

— Vallahi kardeşim, yeri muhtelif. Mevsimine göre, plâjda pişiriyorlar, otelde pişiriyorlar, evlerde pişiriyorlar, sinemada pişiriyorlar...

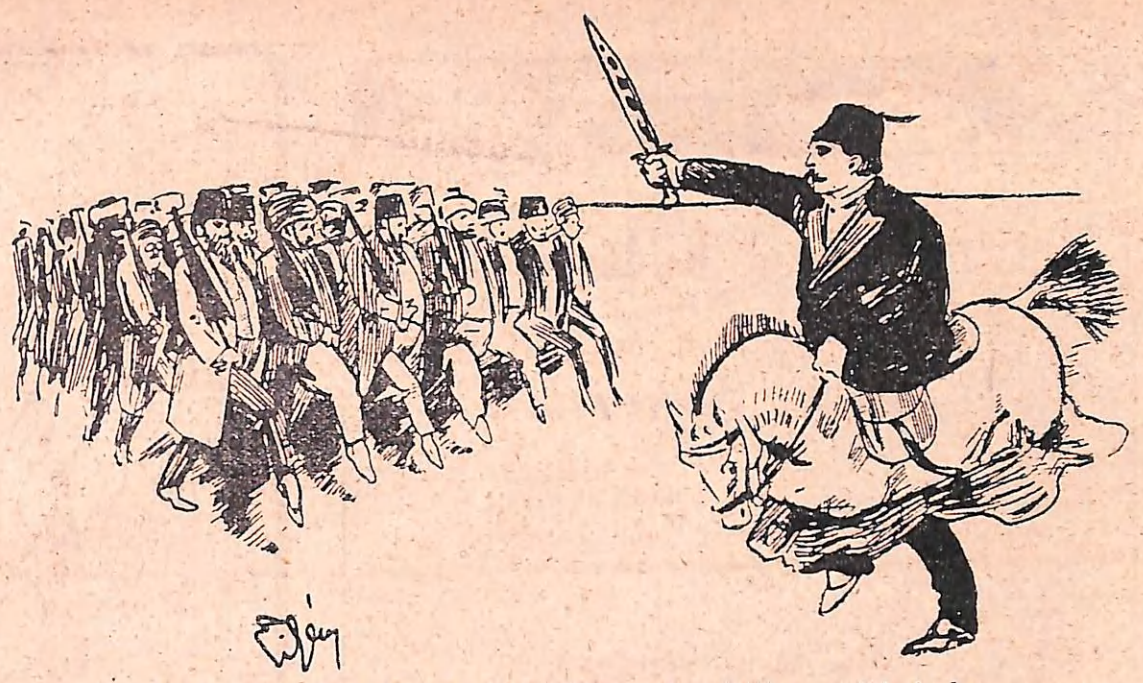

35 sene evvelki (Cem) kolleksiyonundan iktibas ettiğimiz bu karikatürü (Celâl Bayar) a ithaf ederiz..

Ekseriyet Fırkası Manevraları:

— *Nizamnamei dahiliyi tatbik etmezseniz fırkamı çeker giderim: Marş marş*

İç bade güzel sev var ise aklı şuurun.
Dünya var imiş, ya ki yoğolmuş ne umurun!.

Çömezin Röportajları:

60

II.

Meşhurlar Çömeze Bayramda Neler Söylediler !

Çizen: RAMİZ

İbnülemin Mahmut Kemal dedi ki:

Yazık! Öyle bir yerde doğdun ki sen
Bilenden müreffehen yaşar bilmeyen!

Meclis Başkanı Kâzım Karabekir dedi ki:

İyi bir hemdem ararsan yoktur
Dalkavuk bizde tavuktan çoktur!

Samed Ağaoğlu dedi ki:

Balta ol, hakkını al, benzeme bir korkuluğa
Meme vermezler oğul, ağlamıyan bir çocuğa!

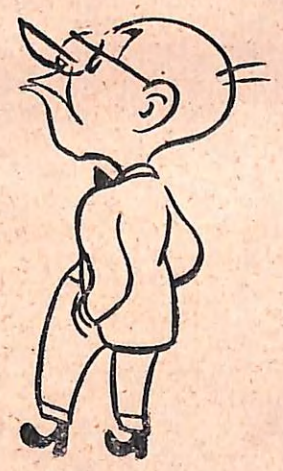

Benli Belkis dedi ki:

Cam-ı aşkım, dolar dolar taşarım
Aşk için doğdum, aşk için yaşarım!

Şair Behçet Kemal dedi ki:

Beyni kurtlanmış da olmaz akl-ı tam
Çünkü çatlak zurnadan çıkmaz makam!

Tahir ül Mevlevî dedi ki:

Sövme, çirkâbedir eş'arı deyip sen dedene
«Piç» denir, bilmelisin, aslını inkâr edene!

Ekrem Hayri Üstündağ dedi ki:

Altın eylerdi cebimden cereyan ab gibi
Dönmüş olsaydım eğer ben dahi dolap gibi.

Neyzen Tevfik dedi ki:

Bâde nûş eyle, adam olmağa bak
Sen bu bostanda sâkın kalma kabak

Hikâye

Define Arayıcı

Yazan:
ÇALÇENE

Turhan, iki senelik evliydi. Yakın bir akrabasının kızı olan Ferideyi almıştı. Fakat, kızın hayatı, cehenneme düşmüş gibi geçiyordu. Turhan, marazî bir şekilde kıskançtı. Sokağa çıktığı zamanlar, iki katlı ve bahçe içerisindeki evinin kapısını Feridenin üzerinden kilitler, onun bahçeye çıkmasına bile müsaade etmezdi.

İlk zamanlar, Turhanın bu hali Ferideye pek dokunmazdı. Onun bu mânasız kıskançlığını, kendisine olan büyük aşkından ileri geliyor zanneder, hoş görürdü. Fakat aradan zaman geçtikçe, bunun sadece bir hodbinlik, bir itimazsızlık olduğunu sezmeğe başlamış, bu yüzden de Turhana olan sevgisi gün geçtikçe sönmüştü. Evvelâ, gizli gizli ağlamalarla ortaya çıkan büyük bir yeis ,sonraları fırtınalar koparan bir nefrete dönmüş ve kavgaların ardı arkası kesilmemeğe başlamıştı.

Turhan, her seferinde:

— Ne yapayım? diyordu. Benim babama bile emniyetim yoktur.

Feride:

— Lâkin, diyordu. Nihayet ben de bir insanım. Böyle hapishane hayatı nasıl yaşayabilirim. Haksızlık etme ve başkalarına itimat caiz olduğunu kabul et. Ben kötü bir ahlâksız olsaydım, hiç seninle evlenir miydim? Tek başıma kalmağı, başkalariyle zevketmeği daha münasip bulurdum!

Turhan, bu haklı sözler karşısında omuzlarını kaldırmakla iktifa eder, Feridenin isyankâr tavırlarını görmemezlikten gelirdi.

Turhan, bir akşam eve geldiği zaman, Feridenin iknici bir yatak odası hazırladığını hayretler içinde gördü.

— Bu, ne?

Diye, sordu. Feride sakin bir tavırla:

— Kendime bir yatak odası hazırlıyorum, dedi. Artık seninle beraber yatmıyacağım.

Bu kuru tehdit karşısında Turhan, yalnız gülmekle iktifa etti.

★

Turhan, renkten renge giriyor, ne yapacağını bilmiyordu. Karşısındaki genç adam, elindeki kâğıdı uzatıyor:

— Ev sahibinizle mutabık kaldım. Hükûmete müracaat ettim. Define aramak ruhsatı çıkardım. Şimdi beni evinize ne hakla sokmak istemezsiniz?!.

Diye, sert sert konuşuyordu. Bir aralık, genç adamın yanında bulunanlardan kıranta bir zat:

— Ben, dedi. Hazinenin hakkını vikaye için burada bulunan resmî bir memurum. Eğer mümanaat edecek olursanız, polis çağırır, hakkınızda takibat yaptırırım!

Turhan, bu akıl ve hayaline gelmiyen evine girme teşebbüsü karşısında lâl ve ebkem kaldı. Çaresiz bir tavırla, kalbi burkula burkula boynunu büktü, merakla sordu:

— Peki defineyi nerede arayacaksınız?

Genç adam:

— Zemin katında, dedi. Zannederim, sizi öyle pek fazla rahatsız edecek değiliz. Bu işe, en çok üç gün yeter sanırım!

Turhan, genç adama, memura, onların getirdikleri iki ameleye yol verdi. Hepsi içeri girdiler. Kendisi süklüm, püklüm yukarıya karısının yanına çıktı. Onun da rengi sapsarıydı. Heyecan içinde olduğu besbelliydi. Turhanın yüzüne bakıyor, hiç bir şey sormağa cesaret edemiyordu. Turhan, titrek bir sesle:

— Define arayacaklarmış! dedi. Hükûmetten müsaade almışlar. Hay Allah!

Bir müddet düşündü, Farideye sordu:

— Bu genç adamı tanıyor musun?

Dedi. O, heyecan içinde ve telâşlı bir edâ ile:

— Nerden tanıyayım? dedi. Sokağa mı çıktığım var?..

Turhan, alnını kaşıdı, mırıldandı:

— Galiba, dedi. Bizim komşuya taşınan yeni kiracı. Yolda bir iki defa karşılaştığımı sanıyorum.

Odada bir aşağı, bir yukarı gezinmeğe başladı. Bir şeye karar vermek istediği her halinden belliydi. Bir aralık, çok müşfik bir sesle:

— Yavrucuğum, dedi. Ben işime gitmek mecburiyetindeyim. Yalnız senden rica ederim: Allah rızası için aşağı inme!

Aşağıdan kazma sesleri gelmeğe başlamıştı. Bu sesleri dinleyen Feride, avuçlariyle şakaklarını uğuşturdu:

— Of! dedi. Bir bu eksikti.

Turhan, saatine bir defa daha baktı:

— Haydi şekerim, dedi, bana müsaade, ben, kabil olduğu kadar erken gelirim.

İşlerini zorbelâ yoluna koymuş, dört buçuk saatlik bir ayrılmadan sonra evine bir taksiyle dönmüştü. Ameleler, hâlâ kazma sallıyorlar, memur onlara nezaret ediyordu. Yalnız genç adam ortalarda yoktu. Memura yaklaştı:

— İşler nasıl? dedi. Öteki arkadaş nerede?

Memur, bir cıgara yaktı:

— Meğer, dedi. Sizin hanımın ahbabıymış. Bir aralık yukarıya çıktı. Bir saat kadar kaldı. Sonra beraberce aşağı indiler, bana: «Biz dedi, biraz dışarı çıkacağız. Siz akşama kadar çalışırsınız. Şayet, ben gelmezsem, işi paydos eder, yarın kazıya gene devam edersiniz!»

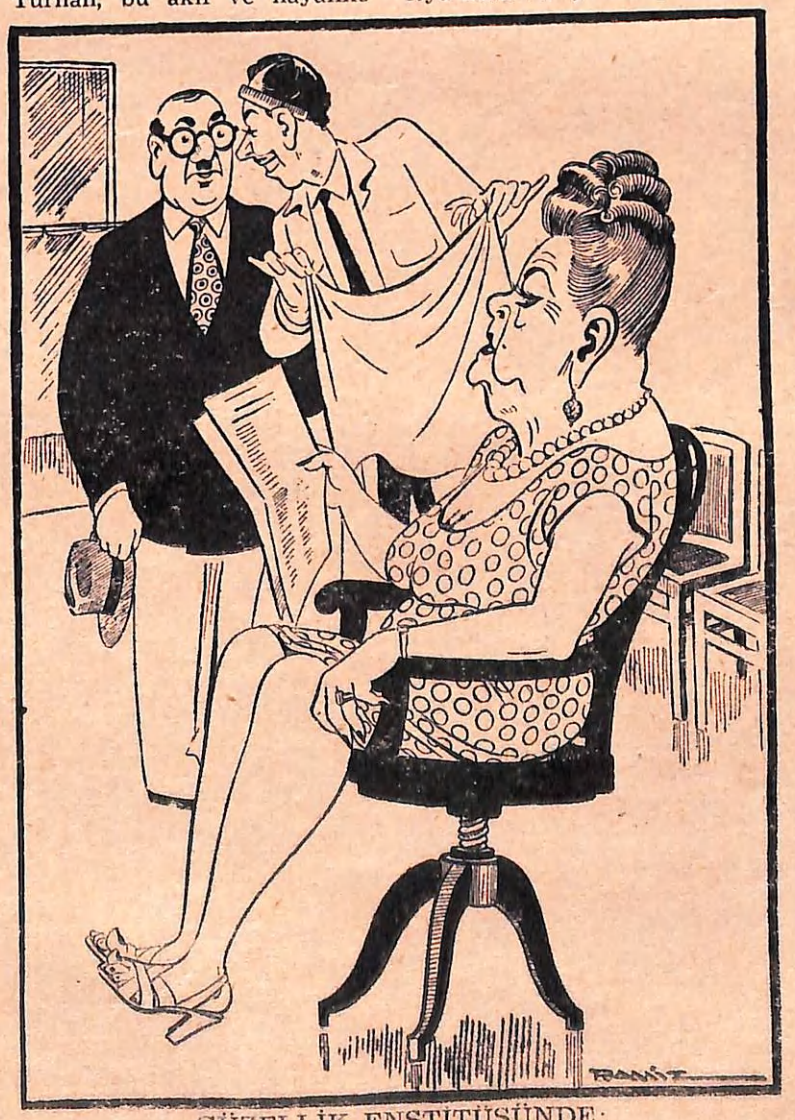

GÜZELLİK ENSTİTÜSÜNDE:

Bay — Berber başı, şu bizim hanımı bir şeye benzetebilir misin?

Berber — Benzetmesine benzettim amma, yüzünüze karşı söyleyemem!

FIKRALAR

Yaşasın !

Naziler zamanında bir Yahudiyi yakalamışlar, tebdili hava(!) için kampa doğru yola çıkarmışlardı. Yahudi, bir aralık, millî bir cesaret gösterip Nazi subayına:

— Suçum nedir be kuzum? diye sordu. Beni niçin cezalandırıyorsunuz?

Alman subayı:

— Yahudi olduğun için! diye kısaca cevap verdi.

Yahudide cevap hazırdı:

— Dünyaya Alman olarak getirmemekle Allah beni kâfi derecede cezalandırmadı mı ki bir de siz ceza veriyorsunuz?

Şaşkınlık

Babıâlinin genç ve sevimli kitapçısı Arif Bolat, son olarak neşrettiği «Amber» romanının hesaplarını yapmakla meşguldü. İçeri, tanıdıklarından biri girdi. Bir çok romanları gözden geçirdi. Bir aralık:

— Bazı kitaplara bakıyorum da; bunları da kim okur, diye şaşıyorum, dedi.

Arif Bolat başını önünden kaldırmadan cevap verdi:

— Ben de bazı insanlara bakıyorum da, bunlar da hangi kitapları okur, diye şaşıyorum.

İyi haber

Doğan Nadi, daima karısının müsrifliğinden bahseden, ismi lâzım olmıyan bir arkadaşla konuşuyordu. Bu arkadaşın karısı, son ay içinde Ankaraya gitmişti. Bir aralık:

— Aman! dedi. Neyse. Bu sabah karımdan iyi bir mektup aldım.

Doğan:

— Ya, dedi. Öyle mi? Demek bu sefer senden para istemedi!

Tabaklar

Son günlerde Amerikada, gökyüzünde bir takım dairelerin uçtuğu görülmüş, bunlara halk arasında «uçar tabak» adı verilmişti.

Nizamettin Nazif bu esrarengiz hâdise hakkında profesör Salih Muradın fikrini sordu:

— Ne dersiniz, hocam? Bu uçar tabaklar neye alâmet acaba? Şimdiye kadar hiç görülmüş müdür?

Profesör güldü:

— Çok! Karı - koca arasında sık sık görülür...

Hüsnü kuruntu

Hizmetçi kız, pürtelâş içeri girdi:

— Genç, güzel bir bay geldi, efendim. Sizi istiyormuş.

Kadın hayretle yerinden doğruldu:

— Allah Allah! Niçin gelip teklifini doğrudan doğruya bana yapmıyor?

Ha Ali hoca

Orta yaşlılardan mürekkep bir grup, kahvede oturmuşlar, maziye hasret çekiyorlardı.

Biri:

— Ah! dedi. On yaş küçülmeyi kim istemez!

Üstat Hüseyin Rıfat :

— Ben! diye cevap verdi. On yaş küçülsem bile ne olacak! Bir şek kazanmam ki!

Hayret ettiler:

— Neden? dediler. Kaç yaşındasınız?

— Yetmiş beş.

Suç üstü

Kadın hastalanmış, acele doktor çağırmışlardı. Doktor vaziyeti tehlikeli gördü ve kadının kocasına haber verilmesini istedi. Evde telefon edecek başka kimse yoktu, kendisi etti:

— Karınız 38 le yatakta yatıyor. Çabucak gelin! dedi.

Adam:

— Pekâlâ, diye cevap verdi. Şimdi geliyorum. Ben gelinceye kadar siz zabıt tutun. Derhal boşanma davası açarım.

Tavsiye

Bir dostu, uzun müddettenberi dişlerinden muztarip olan şair Zeki Aktay'a, diş doktoru Feyzullah Doğruer,'i tavsiye etmişti.

Bir kaç gün sonra karşılaştıkları zaman dostu:

— Nasıl, üstadım, diye sordu. Dişçimden memnun musun?

— Harikulâde!

— Benim tarafımdan geldiğini söyledin değil mi?

Salih Zeki başını salladı:

— Söyledim, dedi. Fakat keşke söylemeseydim: Ücreti peşin istedi...

Toptan

Hanımefendi, hiddetle, telefona bir kere daha yapıştı, şekerci Ali Muhiddinin mağazasını buldu:

— Rica ederim, dedi. Bugün on defa telefon ediyorum, bir kutu şeker istiyorum. Hâlâ göndermediniz...

Ali Muhiddin sakin bir sesle cevap verdi:

— Merak etmeyin, efendim. Hepsini beraber derhal gönderiyorum...

AÇIK MUHABERE:

Gaziantep: Yeşilova Kitabevi sahibi Bay Süleyman Nazif

Ticarî muamelede dürüstlüğünüzü göstermek için gazetemize olan borcunuzu süratle yollamanızı, aksi takdirde hukukî yollara müracaat edeceğimizi bildiririz!

MİZAH Ciltleri Yapıldı

1 — Mecmuamızın yirmi altışar sayılık birinci ve ikinci ciltleri hazırlanmış ve satışa çıkarılmıştır.

2 — Ayrıca mecmuamızın koleksiyonunu yapan okuyucularımız için de yalnız cilt kapakları yaptırılmıştır.

3 — Ciltler Amerikadan getirilmiş olan ve pantazot denilen soğuk, hattâ sıcak su dökülmelerinden bile bozulmıyan fevkalâde nefiş ve sağlam olarak mücellit Bay Nuri tarafından yapılmıştır.

4 — Sayın okuyucular tarafından gönderilecek mecmuaları kabul edemeyiz.

5 — İstanbulda olan ve olmıyan okuyucularımıza istedikleri takdirde ücreti mukabilinde cilt kapakları göndeririz. Kendileri ciltletirler.

6 — Ciltlerimizin beheri mecmualariyle birlikte (750) kuruştur.

7 — Yalnız cilt kapaklarımız (300) kuruştur.

8 — Posta ücreti (25) kuruşu ayrıca gönderilmelidir.

9 — Cildimiz gayet az miktardadır. En güzel bayram hediyesidir.

10 — Almak isteyenler idarehanemize müracaat etmelidirler.

Sahibi ve yazı işlerini fiilen idare eden RAMİZ GÖKÇE

Basıldığı yer:
PULHAN MATBAASI — İstanbul

TOMBUL TEYZE

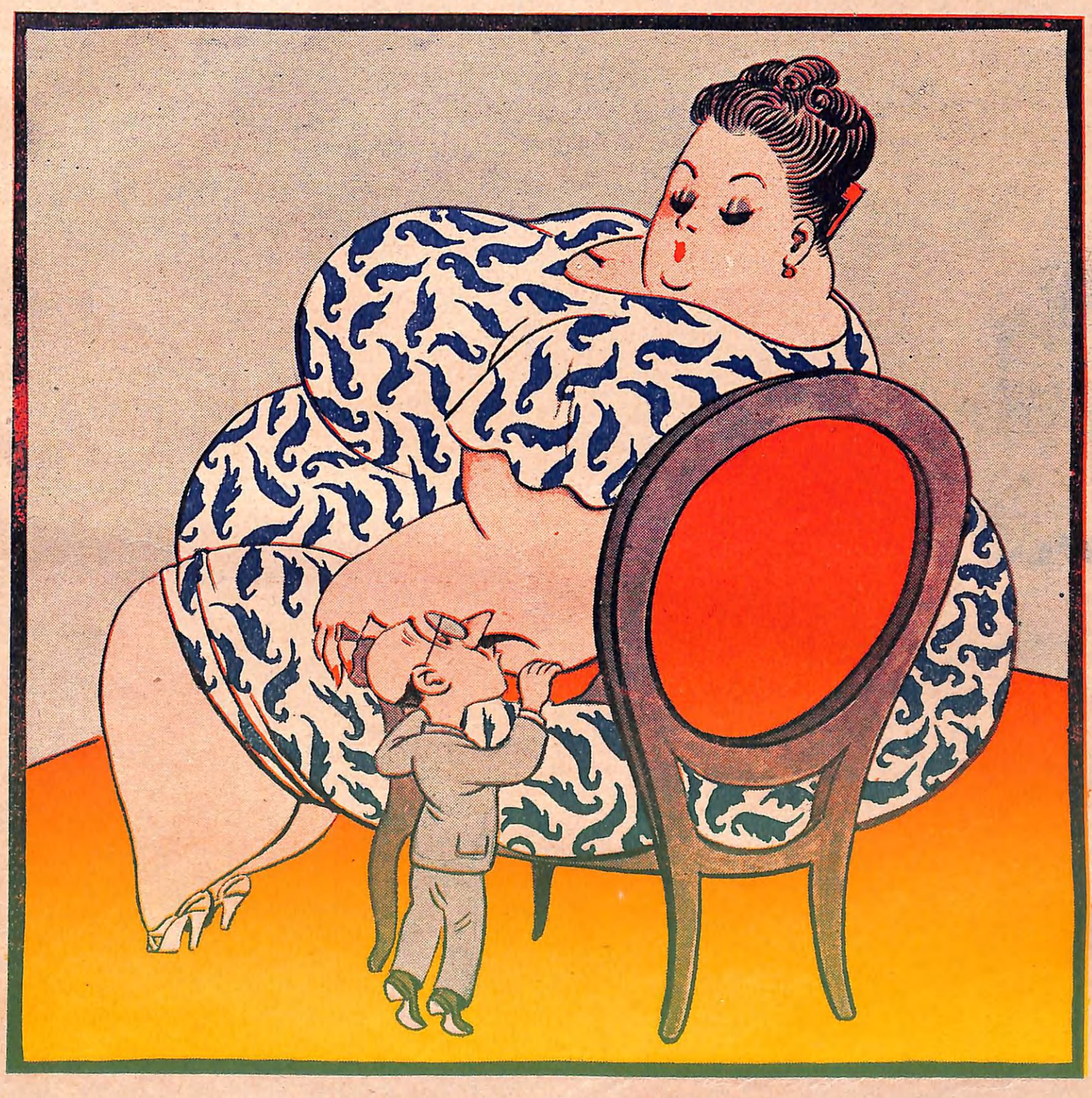

Tombul Teyze — Oturdum, canım kalkmak istemiyor.
Sıska Dayı — Öyledir karıcığım, senin gibi şişman olanlar oturdukları koltuktan kolay kolay kalkamıyorlar!

T. T. POSTASI

Ankara: İsmet Olcaylar

S — Sayın Teyzeciğim, sizi bir kaç senedenberi Ankara'da göremediğimiz için çok müteessiriz. Bunun için bir uçan kale filosu gönderiyoruz. Aile efradınızla gelmenizi rica ederiz, selâm[illegible]lar.

C — Havai işlerle uğraşan sizin gibi sayın okuyucularım olmasa benim yükselmeme imkân kalmıyacak, fakat maalesef davetinize gelemiyeceğim; çünkü uçurduklarınızı konduramadınız.

Bursa: Suat Turşucular

S — Sizin gibi bir hayat arkadaşım olsaydı ömrümün sonuna kadar mesud olurdum. Sıska Dayıya bir emri hak vâki olursa derhal beni kendinize eş olarak seçmenizi rica ederim. Yaşım yetmiş dört olmasına rağmen dinç ve kuvvetliyimdir!

C — İltifatınıza teşekkür ederim. Fakat dinçlik iddianıza rağmen turşucular arasına giremiyeceğimi bildirir size körpe kısmetler dilerim!